

Stanowisko ZPP w sprawie SLIM VAT 3

Od 2020 r. Ministerstwo Finansów podejmuje działania mające na celu uproszczenie przepisów związanych z podatkiem VAT. Pierwsze zmiany proponowane w pakiecie SLIM VAT weszły w życie w 2021 r., również kolejne rozwiązania zawarte w SLIM VAT 2 zostały wprowadzone częściowo już w październiku ubiegłego roku, a częściowo od 1 stycznia 2022 r. Wprowadzane przepisy miały charakter niewielkich usprawnień w zakresie podatku od towarów i usług, w szczególności w zakresie procedur, wydłużenia terminów na dokonywanie poszczególnych czynności, fakturowania czy transakcji wewnątrzspółnotowych. Nowelizacje te, choć nie były rewolucją, to z pewnością przyczyniły się do ułatwienia działalności firm będących płatnikami podatku VAT.

Obecnie trwają prekonsultacje nad kolejnym pakietem 20 zmian podatkowych zwanym SLIM VAT 3. Zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Finansów przedstawione propozycje mają na celu:

- 1) poprawę płynności finansowej firm;
- 2) zmniejszenie formalności w podatku VAT w obrocie międzynarodowym;
- 3) poszerzenie zakresu zwolnień z VAT;
- 4) zmniejszenie ilości korekt i umożliwienie przyjaznego rozliczania VAT;
- 5) uproszczenie fakturowania firm i zmniejszenie obowiązków;
- 6) obniżenie sankcji VAT;
- 7) konsolidację i ujednoczenie wiążących informacji poprzez prostszy i przejrzysty dostęp do wiedzy podatkowej.

Spośród propozycji Ministerstwa Finansów bardzo duże znaczenie ma z pewnością zmiana wartości sprzedaży umożliwiająca uznanie przedsiębiorcy za „małego podatnika”. Jest to o tyle istotne, że status małego podatnika pozwala na stosowanie uproszczonego sposobu rozliczania podatku, czyli metody kasowej, zamiast memoriałowej. Metoda kasowa umożliwia

księgowanie kosztów w dacie ich poniesienia, niezależnie, czy dotyczą bieżącego, czy przyszłego roku. Nie wymaga ona również określania, czy koszty mają charakter pośredni, czy bezpośredni oraz przypisywania kosztów do określonych przychodów. Jest to zatem rozwiązanie znacznie ułatwiające rozliczenie podatku VAT. Obecnie za małych podatników uznawane są podmioty, które osiągnęły wartość sprzedaży nieprzekraczającą 1,2 miliona euro w poprzednim roku podatkowym (bądź 45 tysięcy euro w przypadku niektórych kategorii przedsiębiorstw). Zagadnienie to jest również przedmiotem regulacji unijnych, a dokładnie Dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, zgodnie z którą maksymalna kwota sprzedaży umożliwiająca uznanie przedsiębiorcy za małego podatnika to równowartość 2 milionów euro w walucie krajowej. Proponowana w SLIM VAT 3 zmiana dotyczy podniesienia tego progu z poziomu 1,2 miliona do 2 milionów euro. Propozycja ta z pewnością jest rozwiązaniem korzystnym, umożliwiającym wielu podmiotom łatwiejsze rozliczanie podatku od towarów i usług.

Kolejną istotną zmianą ma być rezygnacja z wymogu posiadania faktury przy odliczaniu podatku z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów. W aktualnym stanie prawnym możliwość odliczenia VAT z tego tytułu powstaje, jeśli podatnik udokumentuje nabycie towarów w terminie trzech miesięcy od końca miesiąca, w którym powstał obowiązek podatkowy. W przeciwnym razie będzie on zmuszony do odpowiedniego pomniejszenia podatku naliczonego. Polska ma być dwunastym krajem w Unii Europejskiej, w którym obowiązek posiadania faktury w omawianym przypadku zostanie zniesiony, a podatek naliczony i należny mają być rozliczane w tej samej deklaracji, co w konsekwencji ma prowadzić do neutralności podatkowej nabycia wewnątrzwspólnotowego.

Wskazać również należy na propozycję umożliwiającą odstąpienie od obowiązku wystawienia faktury zaliczkowej, który przewidziany został w art. 106b ust. 1 pkt 4 ustawy o VAT. Jeżeli podatnik otrzyma całość lub część zapłaty z tytułu zaliczki, w tym samym okresie rozliczeniowym, w którym powstał obowiązek podatkowy, to będzie miał on możliwość

udokumentowania tego faktu jedną fakturą rozliczeniową, w której poza datą dokonania dostawy lub wykonania usługi znajdzie się również informacja o dacie zapłaty zaliczki. Jest to z pewnością zmiana, która spowoduje zmniejszenie obowiązków dokumentacyjnych nałożonych na przedsiębiorców, a tym samym przyczyni się do ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej.

Zmianie ma również ulec katalog podatków i należności, jakie przedsiębiorca będzie mógł uregulować środkami znajdującymi się na odrębnym rachunku VAT. Propozycja zakłada poszerzenie tego katalogu o podatek od wydobywania kopalin, podatek od sprzedaży detalicznej, podatek od środków spożywczych, zryczałtowany podatek od wartości sprzedanej produkcji, podatek tonażowy i o tak zwany podatek od małych. Takie rozwiązanie może przyczynić się do poprawienia płynności finansowej niektórych przedsiębiorców.

Propozycje zawarte w SLIM VAT 3 przewidują także zmianę art. 90 ust. 10 pkt 1) ustawy o VAT poprzez zwiększenie kwoty pozwalającej uznać, że proporcja określona przez podatnika wynosi 100%. Obecnie na podstawie art. 90 ust. 2 podatnik pomniejsza kwotę podatku należnego o taką część kwoty podatku naliczonego, którą można proporcjonalnie przypisać czynnościom, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia podatku należnego. Jeśli jednak proporcja ta wynosi powyżej 98%, a kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu, wynikająca z zastosowania tej proporcji, w skali roku była mniejsza niż 500 zł, to podatnik ma prawo uznać, że proporcja ta wynosi 100%. SLIM VAT 3 zakłada podwyższenie wspomnianej powyżej kwoty 500 zł, do 10 tysięcy złotych. Umożliwi to stosowanie tego uproszczenia w rozliczeniu podatku VAT w znacznie większej ilości przypadków.

W propozycjach SLIM VAT 3 znajdują się również inne rozwiązania mające uczynić rozliczanie podatku VAT bardziej przystępnym i zrozumiałym dla przedsiębiorców. Podsumowując całość zmian należy uznać, że jest to krok w dobrym kierunku, który

z pewnością będzie miał pozytywny wpływ na codzienną praktykę wielu firm. Należy jednak wskazać, że system podatkowy w Polsce jest niezwykle skomplikowany i mało przyjazny dla obywateli i przedsiębiorców. Dlatego choć proponowane zmiany są pozytywnym sygnałem z Ministerstwa Finansów, to nie stanowią one rewolucji, a w sferze prawa podatkowego bez wątpienia wciąż pozostaje wiele miejsca na reformy.